

***MUNKAVÉDELMI ÉS TŰZVÉDELMI
OKTATÁSI ANYAG***

Munkabiztonsági előírások

KEDVES MUNKATÁRSUNK!

Mielőtt munkádat elkezded, leírunk néhány általános szabályt és ismertetjük a Munkabiztonsági Utasítás előírásait.

Mi a munkabiztonsági Utasítás?

A munkaadó szakmai szabályzata.

Tartalma: személyi, tárgyi követelmények, munkafolyamatok rendelkezései, elvégzésük módja, a vezetők és munkatársak munkabiztonsággal kapcsolatos feladatai és a munkabiztonsági eljárás szabályai.

- **Mire vonatkozik?** minden területre (irodák, szobák stb.)

- **Kikre vonatkozik?** minden dolgozóra

Munkabiztonsági oktatások rendje:

Aki nem fizikai munkát végez, annak munkabiztonsági oktatásban kell részt vennie és alá kell írni az írásbeli nyilatkozatot, ami ezt igazolja.

Az írásbeli nyilatkozatot öt évenként meg kell ismételni a változások miatt.

Munkabalesettel kapcsolatos tudnivalók

1. Baleset:

Az emberi szervezetet érő külső hatás, ami hirtelen történik és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást és halált okoz.

2. Munkabaleset:

Az a baleset, amely a munkavállalót munkavégzés közben éri és a munkavállaló kicsit vagy nagyon megsérül.

Az a baleset, ami a munkavállalót a végzett munkával kapcsolatban éri.

Pl. közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi evés, foglalkozás - egészségügyi szolgáltatás

Nem számít munkabalesetnek, ha a baleset, hazaúton ér, kivéve, ha a baleset a munkaadó autójával vagy kölcsön autóval történt.

Súlyos a munkabaleset, ami

- a) a sérült halálát, (akkor is munkabaleset, ha a baleset után 90 napon belül meghal) magzat vagy újszülött halálát okozza;
- b) valamely érzékszerv (szem, fül stb.) károsodását okozza;
- c) orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást okoz;
- d) súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb részleges vagy teljes elvesztését okozza;
- e) feltűnő eltorzulást, bénulást, vagy agyzavart okoz

A munkavállaló köteles a balesetéről, sérülésről, rosszulétről a vezetőnek szólni.

Általános magatartási szabályok

- a dolgozó csak ott dolgozhat, ami a munkaköri leírásában le van írva,
- ha a munkabiztonsági oktatást megkapta
- csak azokat a munkaeszközöket kezelheti, amelyre tanították és megbízták,
- alkoholos italt a munkahelyre bevinni vagy ott inni tilos!
- tilos olyan munkát csinálni, ami bárkinek az életét, testét vagy egészségét veszélyezteti;
- a munkahelyen tilos minden olyan viselkedés (fegyelmezetlenség, játék stb.) ami akadályozza a biztonságos munkavégzést;
- sok balesetet a rendetlenség okoz. Az elesést okozó balesetek megelőzhetőek a rendszeres betartásával. A közlekedési utakat, lépcsőket, vészkijáratokat, központi kapcsolók felé vezető utakat akadályozni nem szabad;
- hibás elektromos tárgyat csak szakember javíthat;
- minden tárgyat csak a kijelölt célra lehet használni a munkabiztonsági előírás alapján
- a munkánál a munkabiztonsági és tűzvédelmi előírásokat be kell tartani.

Munkavédelmi és biztonságtechnikai gyakorlati oktatás (általános)

KEDVES MUNKATÁRSUNK!

A munka közben a dolgozók egészségét, testét- védelem, nélkül - különféle sebesülések érhetik.

A munkabiztonság a munkavégzésnél a sérülések, munkaártalmak megelőzése, elkerülését és a dolgozók munkaerejének, testének védelmét jelenti.

A munkabiztonság a dolgozó ember célja, hogy a munkát könnyebbé, egészségesebbé és biztonságosabbá tegye, javítsa a munkakörülményeket.

Feladat: a dolgozók testének, egészségének védelme a munka közben történő bajoktól. Ez a dolgozók segítségével lehet eredményes.

A munkavédelem területei:

1. Munkabiztonság
2. Foglalkozás-egészségügy

A munkabiztonsági kötelezettség a munkaadóra és a dolgozóra is vonatkozik.

A munkaadónak:

- ismerni kell a biztonságos és egészséges munkavégzés szabályait;
- részt kell venni a balesetek, és a munkai megbetegedések megelőzésében;
- biztosítani kell, hogy a munkahely és munkaeszközök a munkavédelmi elvárásoknak megfeleljenek;
- biztosítani kell, hogy a dolgozók a munkájukkal kapcsolatos munkabiztonsági ismereteket megtanulják, az előírásokat megtartsák és a védőruhákat használják.

A dolgozónak kell:

- a munkaköréhez szükséges szakmai és a munkabiztonsági ismereteket megtanulni, munka közben használni;
- a munkakörének betöltéséhez szükséges előzetes és időszakos orvosi vizsgálatokon részt venni;
- munkahelyén a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban ott lenni, és így csinálni a munkát;
- a gépet, tárgyakat, más eszközt és anyagot munkakezdés előtt mindig meg kell vizsgálni, azt utasítás szerint használni és a karbantartási feladatokat (ápolás, szerelés) megcsinálni;
- jól kell használni a védőeszközt amivel dolgozol;
- a munkaterületén a fegyelmet, a rendet és tisztaságot megtartani;
- a munkavégzés közben veszélyt jelentő dolgot megszüntetni vagy főnöktől erre engedélyt kérni;
 - a baleseteket, sérülést, rosszulletet, üzemzavart a főnöknek azonnal jelenteni.

Alapvető szabályok

- Csak abban a munkakörben dolgozhatsz, amivel megbíztak és a munkabiztonsági oktatást megkaptad,
- Csak azokat a munkagépeket és munkaeszközöket használhatod, javíthatod, amire tanítottak.
- Alkoholos italt a munkahelyre bevinni vagy ott inni tilos!
- Tilos olyan munkát csinálni, ami bárkinek az életét, testét vagy egészségét veszélyezteti.
- A munkahelyen tilos minden olyan viselkedés (fegyelmetlenség, játék stb.), ami akadályozza a biztonságos munkavégzést.
- Ha munka közben baleset ér, azonnal szólni kell a munkavezetőnek. A sérülést be kell jelenteni és a sérülési naplóba beírni. Ha nagyon megsérültél és nem tudsz szólani, akkor az a dolgozó szól, aki a balesetről legelőször tud, látja.
- Veszély esetén a munkát elkezdni vagy folytatni nem szabad! Ha veszélyt látsz, munkádat azonnal abba kell hagyni és a főnöködnek jelenteni kell a veszélyt. Figyelni kell, hogy ne menjen senki a veszélyes területre. Amíg van veszély, addig nem dolgozhatsz!
- Sok balesetet a rendetlenség okoz. A csúszásból, botlásból származó balesetek elkerülhetők ha a munkahelyi rendet betartod. A közlekedési utakat, lépcsőket, vészkijáratokat, központi kapcsolók felé vezető utakat akadályozni nem szabad.
- A gépeken a védőberendezéseket leszerelni, megszüntetni nem szabad. A védőberendezések és védőeszközök használata kötelező.

- Minden gépet, tárgyat, szerszámot csak arra szabad használni, amire való. Csak úgy szabad dolgozni, hogy a munka biztonságos legyen.
- A padlóra kiöntött vizet, olajat, más vegyszereket vagy anyagot fel kell törölni.
- Ha géphibásodás (elromlik a gép) van, vagy a konnektorok, kapcsolók vagy csatlakozó vezetékek elromlanak, azt azonnal kell jelenteni, és a gépet azonnal ki kell kapcsolni.
- Munkavégzésnél a gépkezelési, karbantartási utasítások betartása kötelező!

Kézi szerszámoknak a munkavédelmi előírása

Meg kell vizsgálnod a kézi szerszámokat, mielőtt elkezded a munkát. Dolgozni csak jó szerszámmal és munkaeszközzel szabad.

Hibás szerszámokat és munkaeszközöket tilos használni.

Ha munkahelyi baleset van:

Munkabaleset az a baleset, amely a munkavállalót a munkavégzésnél éri.

ÁLTALÁNOS TŰZVÉDELMI ELŐÍRÁSOK

Tűzjelzésnél

Tűznél azonnal értesíteni kell a tűzoltóságot a "105" hívószámon és az eszközökkel, felszerelésekkel **meg kell kezdeni a tűz oltását.**

Szükség esetén ki kell üríteni a veszélyes területeket és meg kell szervezni, hogy mindenki kijusson.

MENTŐK	104
TŰZOLTÓSÁG	105
RENDŐRSÉG	107

Riasztásnál kerüljük az ijedséget!

Minden tüzesetet be kell jelenteni a területi tűzoltóságnak.

Felelős: A terület vezetője

A dolgozók tűzvédelmi oktatása, tűzvédelmi szakvizsga:

A munkahelyi Tűzvédelmi Szabályzat megtanít a munkába lépés előtt az általános és a munkakörödnök megfelelő elméleti és gyakorlati tűzvédelmi ismeretekre.

Többször kell tűzvédelmi oktatást tartani, hogy megtanuld az új szabályokat. **Az oktatást a területi vezető csinálja.**

A dolgozóknak **minden évben újra meg kell tartani a tűzvédelmi**

oktatást.

Az oktatás közben megtanulod:

- a Tűzvédelmi Szabályzatot,
- **Tűzriadó tervet,**
- a munkakörrel kapcsolatos tűzvédelmi és **használati előírásokat,**
- a **tűzjelzés módját** házon belül és azt, hogyan jelezz a tűzoltóságnak,
- a menekülési és sorakozó helyeket,
- a tűzoltó készülékek, felszerelések és **eszközök használatát,**
- a **tűzvédelmi szabályok megszegésének következményeit.**

Elméleti és gyakorlati oktatásban kell részt vened, amin megtanulod a **tűzoltó készülékek használatát és az áramtalanítást.**

Ha az oktatásnak vége, az anyagot meg kell tanulni és a jegyzőkönyvet alá kell írni.

Ha tűzveszélyesebb helyre mész át, akkor **a munka elkezdése előtt tűzvédelmi oktatáson kell részt vened.**

A tűzvédelmi oktatáson kötelező ott lenni. Aki nem megy el és nem igazolja, az nem dolgozhat, a pótktatásig fizetést nem kap.

Ha nem voltál ott az oktatáson, pótktatásra kell menned.

Tűzvédelmi szakvizsgát kell tenni, annak:

- Aki a gáz és olajfogyasztó tárgyakat kezeli
- Aki az „A” - „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt anyagokat tárolja

Akinek van szakvizsgája 5 évenként továbbképzésre kell mennie. Aki nem tartja be a tűzvédelmi előírásokat, attól el kell venni a tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványát. Addig nem dolgozhat, ameddig nem sikerül a vizsgája.

Elektromosság:

Elektromos tárgyakat csak arra **szabad használni, amire való.**

Az **elektromos tárgyakat** (kávéfőző, teafőző, mikrohullámú sütő, főzőlap) **nem szabad használni**, csak ha **engedélyed van rá**. A tűzvédelmi előírásokat be kell tartani. A műszaki vezető és a tűzvédelmi megbízott az engedélyeket figyeli és az engedélyt ellenőrzi.

Elektromos tárgyakat csak felügyelet mellett szabad használni!

Felirat kell a kapcsolószekrényekre, biztosítékokra, és mellettük a tárgyakra.

Az elektromos kapcsolótáblák és más elektromos szerelvények **telepakolása tilos**. A világító tárgyak és lámpák **0,5 méteres közelében éghető anyagot tilos tenni**.

Elektromos tárgyak alá (főzőlap, kávéfőző, stb.) **alátétet kell tenni, ami elég nagy és nem éghető**.

Csak azokat az elektromos tárgyakat szabad használni, amit a műszaki vezető ad.

Az elektromos tárgyak használatáról a 2.7.2. sz. melléklet ír. Világító tárgyakat, lámpákat papírral, vagy más **tűzet okozható** anyaggal **tilos bevonni**.

A szobában az elektromos tárgyakat a munka befejezése után **áramtalanítani kell!**

 **Eltávozáskor m
kikapcsolandó!**

Helyiségek, épületek tűzvédelmi osztályai:

„A” – Fokozottan tűz- és robbanás veszélyes, ahol a dohányzás és a nyílt láng használata tilos.

„B” – Tűz- és robbanás veszélyes, ahol a dohányzás és a nyílt láng használata tilos.

„C” -Tűzveszélyes- tűzveszélyességi osztályba tartozik, ahol a dohányzás és a nyílt láng használata tilos. Dohányozásra külön hely lett kijelölve.

„D”- Mérsékelt tűzveszélyes

„E”- Nem tűzveszélyes

A villamos tárgyak javítását csak **szakképzett ember csinálhatja.**

Csak jó biztosítékokat szabad használni, azokat **átkötni (talpalni) szigorúan tilos!**

Gépi és más elektromos tárgyakat, és a szobákat a napi munka befejezése után mindig **áramtalanítani kell.**

Az áramtalanítást a gazdasági vezetők ellenőrzik

Az elektromos tárgyakat és eszközöket többször tisztítani kell a kosztól, mert ezek **tűzet okozhatnak.**

A központi biztosító és kapcsolótáblák szekrényeit többször ellenőrizni kell. Ami elromlott, azt le kell kapcsolni a "**bekapcsolni tilos**" táblát ki kell tenni.

A szekrényajtókat zárva kell tartani!

Dohányzási szabályok:

Ahol tűz és robbanás lehet, ott tilos dohányozni!

A munkahelyen csak a **"Dohányzásra kijelölt hely"** feliratú táblánál szabad dohányozni!

DOHÁNYZÁSRA
KIJELÖLT HELY

A dohányzásra kijelölt helyet égő cigivel elhagyni tilos!

A DOHÁNYZÁS SZABÁLYAI A MUNKAVÉDELMI SZABÁLYZATBAN VANNAK LEÍRVA.

Más előírások:

Minden dolgozónak kötelező a tűzvédelmi szabályzatban leírt viselkedési szabályokat betartani.

Az **éghető hulladékot** naponta egyszer a munka befejezése előtt össze kell gyűjteni és a kijelölt **gyűjtőhelyre** kell vinni.

A munka befejezése után mindent ellenőrizni kell, ami tüzet okozhat.

Ezt az utolsónak kell ellenőrizni.

Az "A", "B" és "C" tűzveszélyességi osztályba tartozó helyek bejáratánál a **tűzveszélyre, más szabályok betartására figyelmeztető táblát kell kitenni.**

Pl.:

A munkahely minden területén a telefonok mellé **fel kell írni a mentők, tűzoltók és a rendőrség hívószámát.**

A tűzjelzésnek tartalmaznia kell:

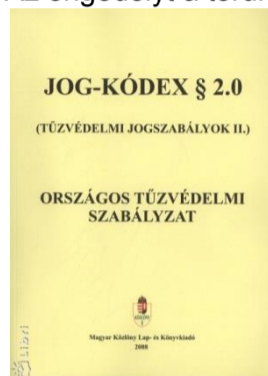
- A tűz pontos helyét, **kerület, utca, házszám**
- **Mi ég? A tűz mit érhet el?**
- A bejelentő **nevét**, a távbeszélő **hívószámát**.

MENTŐK	104
TŰZOLTÓSÁG	105
RENDŐRSÉG	107

TŰZVÉDELMI SZABÁLYOK:

Tűzveszélyes munka engedélyezése:

Tűzveszélyes munkát tilos olyan helyen végezni, ahol tűz vagy **robbanás** lehet. Tűzveszélyes munkát csak erre **kijelölt helyen** szabad csinálni és az előírásokat be kell tartani. Tűzveszélyes munkát csak akkor lehet csinálni, ha a területi vezető erre írásos engedélyt ad (**lásd: 1 sz. melléklet**) Ha külső dolgozó csinálja a tűzveszélyes munkát, az engedélyt a külső dolgozó **vezetője**, vagy akit megbízott **adja ki**. Az engedélyt a területi vezetőnek látnia **kell és aláírni**.

Az engedély tartalma: a dolgozó **neve**, a tűzveszélyes munka **leírása**, **pontos helye**, **ideje**, a dolgozó **aláírása**, tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványának **száma**, a tűzvédelmi **előírások**, **szabályok**.

Tűzveszélyes munkavégzésre engedélyt maximum egy hétre lehet kiadni. (**1.sz melléklet**) Egy hét után, ha szükséges, **új engedélyt kell kiállítani**.

Tűzveszélyes munkát csak olyan dolgozó csinálhat, akinek van **érvényes** tűzvédelmi szakvizsgája. A hegesztés, vágás helyén csak **egy palack éghető gáz és egy palack oxigén tartható**. A palackokat ütés és feldőlés ellen **védni kell**.

A hegesztés, vágás közelében **5 méteren belül éghető anyagot tartani tilos**, beépített éghető anyagot szigetelő anyaggal **védni kell**.

Tűzveszélyes munkához, tűzoltó készüléket, felszerelést az biztosít, aki az engedélyt adja. A munkát kezdettől a befejezésig **felügyelni kell**.

A dolgozónak az írásos engedélyt, és tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványát **a munkaterületen kell tartani**.

A tűzveszélyes munka befejezése után a dolgozónak kötelező a **helyszínt megvizsgálni**, és ellenőrizni, hogy nem maradt-e **tűzveszélyes dolog**. A munka befejezését **jelenteni kell**.

Tűzoltó készülékek, felszerelések:

A munkahelyen több **tűzoltó készüléket kell tartani**, ami **tűz oltására alkalmas**, fontos, hogy jól látható legyen és könnyen **el lehessen érni**.

A területi vezetőnek nyilván kell tartani a munkahely területén a **tűzoltó készülékekről**.

Átalakítások, építkezések:

Ha a munkahely területén bármilyen **építkezés, átalakítás, bontás, felújítás történik, azt előtte** tűzvédelmi szempontból ellenőrizni kell. A tűzvédelmi személyt ilyenkor oda kell hívni.

Aki a munkát csinálja, attól a munka befejezésekor **nyilatkozatot kell kérni. A nyilatkozat tartalma:**

- a beépített anyagok mennyire gyúlékonyak (éghetőek)
- elektromos hálózat és tárgyak berakása **megfelel-e a tűzvédelmi szabályoknak**

Az épületeket, munkaterületeket, gépeket csak **használati** (üzemeltetési) engedéllyel szabad használni.

Fűtőberendezések:

Csak olyan fűtőberendezést szabad használni, ami jó állapotban van.

A tüzelő és fűtőberendezések javítását és karbantartását csak **szakember csinálhatja**. A fűtési idény megkezdése előtt **minden évben** meg kell csinálni a

karbantartási munkákat. Ennek megrendelése a műszaki vezető feladata. A karbantartási iratot a műszaki vezető, egy másolatot a terület vezetője tart meg.

Kéményt, kéménytoldót, füstcsatornát és technológiai eszközöket úgy kell építeni, hogy az gyújtási veszélyt ne jelenthessen.

Kéményt és füstcsatornát csak az országos szabványban leírt tűzállósági követelményeknek megfelelően lehet építeni, kivitelezni!

Az égéstermékét úgy kell elvinni, hogy az tüzet, vagy robbanást ne okozhasson.

Csak engedélyezett típusú, kitűnő műszaki állapotú fűtőberendezést szabad használni.

Irodahelyiségek:

Az íróasztalokban **tűzveszélyes folyadékot (benzin, alkohol), olyan anyagot, ami meggyulladhat még kis mennyiségben is tilos tartani.**

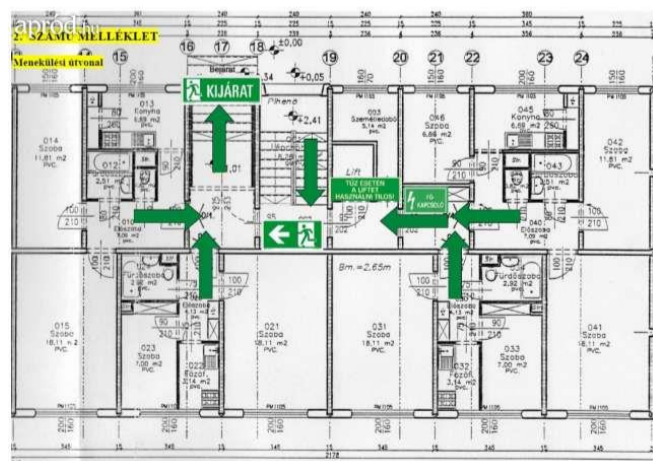
Világító tárgyakat, lámpákat, asztali lámpákat papírral, vagy egyéb éghető anyaggal **bekenni tilos.**

A szobában elektromos tárgyakat a munka befejezése után **áramtalanítani kell.**

A fűtőtestekre a fűtési ideje alatt gyúlékony anyagot **rárakni tilos.**

Közlekedési utak, kijáratok, vészkijáratok, kiürítési útvonalak:

A **közlekedési utakat**, kijáratokat, vészkijáratokat, lépcsőházat, folyosókat, tűzcsaphoz vezető utat **folyamatosan szabadon kell hagyni.** A menekülési, **kiürítési** utak ne készüljenek éghető anyaggal!

VÉSZKIJÁRAT

A folyosók és lépcsőházak tűz esetén egyben **kiürítési utak is**.

MUNKAVÉDELMI ÉSTŰZVÉDELMI OKTATÁSI/KÉPZÉSI

JEGYZŐKÖNYV

Oktatás témája: Általános munkavédelmi ismeretek, a név változik cégek szerint Munkavédelmi Szabályzatában előírtak ismertetése, különös tekintettel a szabályos, előírás szerinti munkavégzésre, anyagmozgatás követelményeire, a veszélyes áruk, hulladékok és anyagok használatára, az azokkal történő munkavégzésre, a feszültség alatt végzett munka különleges szabályaira, a raktározási területen végzett munka sajátosságaira, valamint a baleseti és vészhelyzeti teendőkre.

Tűzvédelmi Szabályzatában előírtak ismertetése, a tűzjelzés módja, teendők, dohányzási szabályok, tűzoltókészülékek, áramtalanítás, elektromos készülékek használata, veszélyes áruk, közlekedési utak, menekülési útvonalak, menekülési gyakorlat .

Időpontja:

Oktatás jellege: a megfelelő aláhúzendő Új belépő dolgozó alapoktatása			
Ismétlődő oktatás Pótoktatás Rendkívüli oktatás			
Tűzvédelmi szakvizsgára való felkészítés			
Előadó(k) neve/beosztása:			
Sor szám	Kötelezően résztvevő neve	Résztvevő beosztása munkaköre	Résztvevő alírása